

Saksframlegg

Regulering av vannscooterbruk i Søgne

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
49/18	Formannskapet	16.05.2018

Rådmannens forslag til vedtak:

- Søgne kommune ønsker ikke på nåværende tidspunkt å innføre spesielle forskrifter/reguleringer for vannscootertrafikk, og viser til gjeldende forskrift om fartsbegrensning i Søgne kommune som tilstrekkelig regulering

Bakgrunn for saken:

Stortinget vedtok våren 2017 å oppheve den sentrale vannscooterforskriften. Vannscooter skal heretter kunne brukes på lik linje med båter i de aller fleste områder. Sak om oppheving av forskriften var på høring våren 2017. Søgne kommune støttet ikke opp om denne opphevelsen i sin høringsuttalelse til nasjonal myndighet. Saken ble lagt fram for formannskapet og kommunestyret som fattet vedtak: (hhv 6-3 og 15-12)

- 1. Søgne kommune mener at det fortsatt er behov for særskilte restriksjoner for bruk av vannscooter**
- 2. Søgne kommune mener regulering av vannscooterbruk må skje gjennom nasjonal og ikke kommunale forskrifter**

Søgne kommune har vært i etterkant av at den sentrale vannscooterforskriften ble opphevet, vært i dialog med nabokommuner med tanke på å etablere felles regler for regionen. Lillesand og Kristiansand har vedtatt at de på nåværende tidspunkt ikke ønsker å innføre spesielle forskrifter/regulering for vannscootertrafikk og viser til gjeldene forskrift om fartsbegrensning som tilstrekkelig regulering.

Bakgrunnen for vedtakene i disse kommunene er at erfaringene de sitter inne med etter en sesong med frislipp, er at lovlig vannscooterkjøring ikke er et stort problem.

Saksutredning:

Kommunene har i [den sentrale fartsforskriften](#) hjemmel til å gi lokale forskrifter med fartsgrenser. Den sentrale fartsforskriften har også generelle krav om aktsomhet, sikkerhet og hensyn til badende. Kommunen har ikke hjemmel til å vedta at lokale fartsbegrensninger kun skal gjelde for vannscootere.

Kommunene har hjemmel i havne- og farvannsloven til å begrense bruk av fartøy på sjøen av hensyn til friluftsliv, miljø, fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk.

Kommuner står imidlertid ikke fritt til å forby eller regulere vannscooterbruk gjennom lokale ordensforskrifter. For det første kan slik regulering kun skal skje *for å ivareta hensynet til trygg ferdsel, forsvarlig forvaltning av farvannet, miljø eller friluftsliv*. Videre stiller havne- og farvannsloven §§ 14 og 42 som ytterligere vilkår at ett eller flere av de nevnte hensyn gjør denne reguleringen **påkrevd**. I dette ligger at kommunene må foreta en konkret fagvurdering, hvor hensyn til trygg ferdsel, forsvarlig forvaltning av farvannet, miljø eller friluftsliv gjerne må veies opp mot hensynet til dem som reguleringen retter seg mot eller særlig berører.

I Søgne er det i lokal forskrift innført fartsbegrensninger i Høllefjorden og Ny-Hellesund samt Lundeelva. Videre er 5 knop høyeste tillatte hastighet innenfor 50 meter fra land, holmer og skjær som er synlige over vannflaten i tidsrommet 1. mai – 31. august

Søgne kommunes skjærgårdstjeneste er av den oppfatning at lovlig vannscootertrafikk sesongen 2017 ikke var et stort problem og ikke verre enn båtbruk. Agder Politidistrikt har også med noen få unntak et generelt godt inntrykk av vannscooterbruken etter sesongen 2017.

Administrasjonen er opptatt av mest mulig likt regelverk på området, spesielt nå fram mot kommunesammenslåingen hvor det er en rekke lokale forskrifter etc som skal harmoniseres.

På bakgrunn av det ikke foreligger erfaringer som tilsier at det foreligger hensyn som gjør det påkrevd å forby vannscooterkjøring, samt at administrasjonen legger vekt med mest mulig likhet i lovverket ifm, kommunesammenslåingen, vil administrasjonen innstille på ikke å innføre spesielle forskrifter/reguleringer for vannscootertrafikk på nåværende tidspunkt.

Rådmannens merknader:

Ingen merknad

Vedlegg

- 1 Kommunene har adgang til å regulere bruken av vannscootere. Regjeringen.no
- 2 Forskrift om fartsbegrensning i sjøen, sjøkart nr. 9 og 10 - Søgne kommune
- 3 Særutskrift Innstilling til høring om opphevelse av vannscooterforskriften

Regjeringen.no

Kommunene har adgang til å regulere bruken av vannscooter

Nyhet | Dato: 09.06.2017 | Samferdselsdepartementet

(<http://www.regjeringen.no/no/dep/sd/id791/>), Klima- og miljødepartementet

(<http://www.regjeringen.no/no/dep/kld/id668/>)

Kommunene kan forby bruk av vannscotere i sjø dersom det er nødvendig av hensyn til trygg ferdsel, forsvarlig forvaltning av farvannet, miljø eller friluftsliv. Det er også hjemmel i motorferdselloven til å forby bruk av vannscootere i vassdrag.

Klima- og miljødepartementet opphevet 18. mai den sentralt fastsatte forskriften om vannscooter. Vannscooter er dermed i utgangspunktet likestilt med andre fritidsfartøy. Kommuner som ønsker det, kan fastsette lokale reguleringer om fart og bruk av kommunene sine sjøområde, elver og innsjøer.

Sammendrag

Kort sammenfattet har kommunen følgende muligheter for å regulere vannscooterbruk:

Gjennom havne- og farvannsloven kan kommunene fastsette lokale fartsforskrifter og lokale ordensforskrifter:

- lokale fartsforskrifter om fartsbegrensninger, som vil gjelde for alle fartøytyper (men med unntak for visse fartøy under utrykning) innenfor kommunens eget sjøområde. Det kan dermed ikke fastsettes fartsbegrensninger som kun gjelder vannscootere.

Når det gjelder regulering av vannscootere i vassdrag med hjemmel i motorferdselloven, er dette Klima- og miljødepartementets ansvar. Kommunene kan fastsette lokale forskrifter som innskrenker bruk av vannscooter også i disse områdene. Enkelte kommuner har allerede fastsatt slike forskrifter for vassdrag, enten om motorferdsel generelt, eller vannscootere spesielt. Disse reguleringene blir videreført. Det samme gjelder bestemmelser i verneforskrifter som forbyr eller begrenser vannscooter i hele eller deler i verneområder, noe som følger av prinsippet om at spesiell lovgivning går foran generell lovgivning.

Kommunene har også anledning til å gi bestemmelser om ferdsel i sjøområder i medhold av plan- og bygningsloven § 11-11 nr. 6 og 12-7 nr.1 og 2. Eventuelle ferdselsbegrensninger må vurderes ut fra hensynet til friluftsliv, vernehensyn eller næringsliv.

Se også nettsak (<http://www.regjeringen.no/no/aktuelt/vannscootere-veiledning-til-kommunene---regulering-av-fart-og-bruk-av-farvann-elver-og-innsjoer/id2555715/>) fra

Samferdselsdepartementet, veiledning om kommunenes adgang til å regulere vannscooter (<http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/regulering-av-fart-og-bruk-av-farvann-elver-og-innsjoer-nar-det-gjelder-vannscootere/id2555695/>) og Kystverkets nettsider (<http://kystverket.no/Regelverk/Havne--og-farvannsloven/kommuners-adgang-til-a-regulere-bruk-av-vannscooter-gjennom-lokale-forskrifter-i-medhold-av-havne--og-farvannsloven/>).

Samferdselsdepartementet

Klima- og miljødepartementet

TEMA

Kyst

Transport og kommunikasjon

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Deres ref

Vår ref

Dato

6. juni 2017

Veiledning til kommunene – regulering av fart og bruk av farvann, elver og innsjøer når det gjelder vannscootere

1. INNLEDNING

Kommunene har, gjennom ulike regelverk, flere muligheter til å gi lokale reguleringer av fart og bruk av kommunenes sjøområder, samt elver og innsjøer.

Denne veiledningen er ment å gi en oversikt over de virkemidler som står til rådighet for kommunene gjennom bestemmelser i motorferdselloven og havne- og farvannsloven. I tillegg nevnes muligheter for reguleringer gjennom plan- og bygningsloven, samt at det vises til sjøveisreglene.

Forvaltningslovens bestemmelser om høring av og fastsettelse av forskrift, samt naturmangfoldlovens alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk, kommer til anvendelse ved fastsetting av forskrifter.

2. MOTORFERDSELLOVEN

Motorferdsel i utmark og vassdrag er regulert i motorferdselloven. Motorferdsel, herunder bruk av vannscootere, i innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer er ikke tillatt. Vannscootere er i utgangspunktet tillatt i innsjøer større enn 2 kvadratkilometer, på elvestrekninger og på innsjøer

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 904

Avdeling
Kyst- og
miljøavdelingen

Saksbehandler
Bente Lund
Michaelsen
22 24 63 17

mindre enn 2 kvadratkilometer dersom disse inngår som en del av et farbart vassdrag. Kommunene kan fastsette lokale forskrifter som innskrenker bruk av vannscooter også i disse områdene. Enkelte kommuner har allerede fastsatt slike forskrifter for vassdrag, enten om motorferdsel generelt, eller vannscootere spesielt.

Lov av 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven) inneholder regler for motoriserte fartøy som ferdes i innsjøer, bekker og åpne og islagte elver. Motorferdsellovens begrep "motorfartøy" inkluderer motoriserte fritidsfartøy og vannscootere. Lovens hovedregel er at i utmark og vassdrag er motorferdsel ikke tillatt med mindre annet følger av motorferdselloven eller vedtak med hjemmel i loven.

Etter lovens § 4 tredje ledd er ferdsel med motorfartøy tillatt på innsjøer som er 2 kvadratkilometer eller større, på elvestrekninger, og på innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer dersom disse inngår som en del av et farbart vassdrag. Kommunen kan likevel med hjemmel i § 4 tredje ledd bestemme at ferdsel helt eller delvis ikke skal være tillatt i disse områdene. Kommunen kan begrense ferdselen til deler av en elvestrekning eller innsjø eller bare tillate ferdsel for visse båttyper, båter med begrenset hastighet eller motorstørrelse, til bestemte formål, til bestemt tid mv. Det kan f.eks. settes forbud mot bruk av vannscootere i hele eller deler av vassdraget. Bli det tale om å innføre ferdselsrestriksjoner på elvestrekninger som er farbare fra sjøen, må avgrensingen mellom vassdraget og salt sjø fastsettes.

Motorferdselloven § 4 tredje ledd har ikke vilkår for når kommunene kan fastsette forskrift om bruk av vannscootere i vassdrag. Kommunene bør likevel se hen til motorferdsellovens formålsbestemmelse når det vurderes innskrenkninger i motorferdselen: "Formålet med denne lov er ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere motorferdselen i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen."

Eksempel på kommunal forskrift om bruk av vannscooter fastsatt med hjemmel i motorferdselloven fremgår av vedlegg 1.

Kommunestyret kan også med hjemmel i § 5 første ledd bokstav b gi forskrift om adgang til "bruk av motorfartøy på innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer når det foreligger særlige grunner som i tilfelle må angis i forskriften". Med "særlige grunner" er det i lovens forarbeider tenkt på "nødvendig transport til hotell, turiststasjoner og hytter, som ligger slik til at de er avhengig av båt for å komme til de ordinære kommunikasjonsmidler". På bakgrunn av lovens formål og disse føringene legger Klima- og miljødepartementet til grunn at det ikke er adgang til å åpne opp for bruk av vannscootere i innsjøer som er mindre enn 2 kvadratkilometer, og som ikke er omfattet av lovens unntak.

Spørsmål knyttet til motorferdselloven kan rettes til Miljødirektoratet, se <http://www.miljodirektoratet.no/no/Om-Miljodirektoratet/Kontakt-oss/>

3. HAVNE- OG FARVANNSLOVEN

Havne- og farvannsloven skal legge til rette for god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet i samsvar med allmenne hensyn og hensynet til fiskeriene og andre næringer. Loven skal videre legge til rette for effektiv og sikker havnevirksomhet som ledd i sjøtransport og kombinerte transporter samt for effektiv og konkurransedyktig sjøtransport av personer og gods innenfor nasjonale og internasjonale transportnettverk.

Lov 17. april nr. 19 2009 om havner og farvann (havne- og farvannsloven) har ingen særskilte bestemmelser om bruk av vannscooter. Etter dette lovverket vil vannscootere dermed i utgangspunktet være regulert på lik linje med andre fartøy. Som *fartøy* regnes «*enhver flytende innretning som kan brukes som transportmiddel, fremkomstmiddel, løfteinnretning, oppholdssted, produksjonssted eller lagersted, herunder undervannsfartøyer av enhver art*», jf. § 4 første ledd.

Kommunene kan fastsette lokalt tilpassede forskrifter om henholdsvis fartsbegrensninger og om orden i og bruk av farvann og havner i kommunens sjøområde i medhold av havne- og farvannsloven.

Med hjemmel i havne- og farvannsloven § 13 bokstav a og forskrift 15. desember 2009 nr. 1546 om fartsbegrensninger i sjø, elv og innsjø (den sentrale fartsforskriften), kan kommuner treffe enkeltvedtak og fastsette lokale forskrifter om fartsbegrensninger innenfor kommunens sjøområde og i kommunens innsjøer og elver. En lokal fartsforskrift vil gjelde for alle typer fartøy, med de unntak som er uttømmende angitt i den sentrale fartsforskriften § 6. Det er altså ikke anledning til å fastsette lokale fartsforskrifter med begrensninger kun for spesifikke fartøytyper, f.eks. for vannscootere.

For nærmere informasjon om kommunenes adgang til å regulere fart gjennom lokal forskrift, se Kystverkets publikasjon [Veiledning om utarbeidelse av lokale fartsforskrifter](#) og ytterligere presentasjon av dette regelverket på Kystverkets hjemmeside www.kystverket.no.

I medhold av havne- og farvannsloven § 14 første ledd og § 42 første ledd kan kommunene videre fastsette lokale forskrifter om orden i og bruk av farvann og havner i kommunens sjøområder, samt i innsjøer og elver som er farbare med fartøy fra sjøen. Kommunen skal i så fall benytte forskriftsmalen som er gitt i vedlegg 1 til forskrift 2. november 2012 nr. 1040 om bruk av mal og godkjenning av kommunale forskrifter om orden i og bruk av farvann og havner. I hoved- og bileder gjelder lokale ordensforskrifter kun innenfor fastsatte havneavgrensninger, se forskriftsmalen § 2 med videre henvisning.

Med ikrafttredelse 18.5.2017 fikk nevnte forskriftsmal en ny § 9A. Bestemmelsen lyder slik:

«§ 9A. Regulering av bruk av fritidsfartøy

For å ivareta hensynet til trygg ferdsel, forsvarlig forvaltning av farvannet, miljø eller friluftsliv reguleres bruk av fritidsfartøy som følger

- a) ...
- b) ...
- c) ...»

Før denne regelendringen hadde ikke forskriftsmalen særskilte bestemmelser om bruk av vannscootere eller andre fritidsfartøy. Gjennom § 10 i malen kunne kommunene også tidligere fastsette lokalt tilpassede regler om orden i og bruk av havner og farvann, f.eks. ved å fastsette forbud mot bestemte typer aktiviteter eller prioritering av ulike brukergruppers utnyttelse og bruk, for å ivareta hensynet til effektiv og sikker havnevirksomhet, god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet. Eventuelle bestemmelser i malens § 10 skulle imidlertid godkjennes av Kystverkets hovedkontor, før de fikk virkning.

Den nye § 9A i forskriftsmalen innebærer en ytterligere klargjøring av at bruk av vannscooter og andre fritidsfartøy kan reguleres særskilt gjennom lokale ordensforskrifter, når slik særregulering er nødvendig *«for å ivareta hensynet til trygg ferdsel, forsvarlig forvaltning av farvannet, miljø eller friluftsliv»*. Samtidig medfører forskriftsendringen at lokale reguleringer av bruk av vannscooter mm. ikke lenger skal godkjennes av Kystverkets hovedkontor, med mindre det i tillegg fastsettes andre reguleringer i forskriftsmalen § 10. Kystverket vil fortsatt gi kommunene generell veiledning om utarbeidelse av lokale ordensforskrifter.

Ved utferdigelse eller endring av en lokal ordensforskrift må kommunen foreta en avveining av hvilke ulike hensyn og interesser som skal ivaretas gjennom eventuelle begrensninger i den tillate bruken av farvann og havner. Det kan f.eks. være tale om prioriteringer mellom ulike brukergruppers utnyttelse og bruk av farvannet, eller avveining av interesser knyttet til fri ferdsel og bruk av sjøområder, holdt opp mot hvilken påvirkning ulike typer bruk av farvannet vil ha på de naturlige og etablerte omgivelser i kystsonen. Her vil også interesser tilknyttet landsiden kunne være relevante reguleringshensyn, f.eks. interessen i å ivareta et godt friluftstilbud, hensynet til fastboende og hyttebeboere eller for ivaretagelse av miljøet i kystsonen for øvrig.

I denne vurderingen vil det altså være avgjørende at en regulering av bruk av vannscooter eller andre fritidsfartøy faktisk er egnet til å bidra til trygg ferdsel, forsvarlig forvaltning av farvannet, ivaretagelse av miljø eller til tilretteleggelse for et attraktivt friluftsliv, og at en slik regulering også står i et rimelig forhold til de byrdene brukergruppen i farvannet påføres. Dette må vurderes konkret knyttet til de aktuelle farvann i den enkelte kommune, og det er opp til den enkelte kommune å påse at eventuelle reguleringer av bruk skjer innenfor de rammer som følger av havne- og farvannsloven og forskriftsmalen.

Eksempler på regulering av bruk av fritidsfartøy, herunder vannscooter, kan være forbud mot bruk i bestemte områder, f.eks. i tett trafikkerte områder for å unngå fare for ulykker, av hensyn til støy i trange sund, bukter og vikar med hyttebebyggelse eller som er særlig attraktive for friluftsliv. Bruk av vannscooter mm. kan også begrenses til en nærmere fastsatt avstand fra land, f.eks. av hensyn til støy, fare for sammenstøt, konflikt med badende o.l. Et annet eksempel kan være forbud mot aktivitet som forstyrrer effektiv havnedrift.

Kommunenes adgang til å gi ordensforskrifter må avgrenses mot statens myndighet til å gi trafikkreguleringer i medhold av havne- og farvannsloven § 13. Ved motstrid mellom lokale og statlige forskrifter vil sistnevnte gå foran, idet havne- og farvannsloven § 14 første ledd og § 42 første ledd gir kommunen hjemmel til å gi forskrifter om orden og bruk i farvann og havner «dersom noe annet ikke er bestemt i eller i medhold av loven her».

Kystverkets ovennevnte veileder om utarbeidelse av lokale fartsforskrifter vil også kunne være til hjelp for kommuner som skal utarbeide lokale ordensforskrifter, da denne veilederen også inneholder generell informasjon til kommunene om forskriftsarbeid.

Spørsmål knyttet til havne- og farvannsloven kan rettes til Kystverket, se <http://www.kystverket.no/>

4. PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

Virkeområde til plan- og bygningsloven (pbl.) omfatter sjøarealene ut til en nautisk mil utenfor grunnlinjen. Planer etter loven skal følge reglene om offentlighet og medvirkning. Planprosessen skal sikre helhetlige vurderinger og samordning mellom ulike regelverk og interesser. Dette innebærer at i en arealplan skal både planmyndigheten (fylket eller kommunen), organisasjoner, andre berørte og statlige myndigheter gi innspill til viktige hensyn som skal ivaretas.

Både regionale planer og kommunale planer gir gode muligheter for å vurdere arealbruken på tvers av kommunegrenser. Planene gir også mulighet for å vurdere arealbruken i sjø i sammenheng med arealbruken på land..

Det vanligste formålet i sjø er bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone (pbl. § 11-7 nr 6). Formålet kan underinndeles i kategoriene: ferdsel, farleder, fiske, akvakultur, naturområder og friluftsområder hver for seg eller i kombinasjon. Bruker man hovedformålet, må det gis bestemmelser som klargjør arealbruken. Ved utarbeidelse av arealplaner etter pbl. skal det legges vekt på å ivareta hensyn til miljø og samfunn. Dette innebærer at det skal gjøres konkrete vurderinger av behovet for å sikre ulike hensyn og prioritere mellom disse. Dette vil for eksempel gjelde sårbare naturområder og områder der kommunen vil prioritere stille områder eller områder for friluftsliv som bruk av kajakk og seiling.

I forarbeidene (Ot. Prp. nr. 32 2007-2008 side 225) er behovet for å gi bestemmelser om vannscooterkjøring fremhevet særskilt. Det står at " Videre kan det i sjøområder være behov for ferdselsregulering av motorisert fartøy, f.eks. vannscooterkjøring mer generelt og av ferdsel med fartøy i nærheten av badeplasser, naturområder, farleder, m.v.

Kommunene har anledning til å gi bestemmelser om ferdsel i sjøområder, jf. plan- og bygningsloven § 11-11 nr. 6 og 12-7 nr.1 og 2.

Eventuelle ferdselsbegrensninger må vurderes ut fra hensynet til friluftsliv, vernehensyn eller næringsliv. Det vil også kunne være aktuelt å forby ferdsel i en nærmere angitt sone nær land av hensyn til støyømfintlig bebyggelse på land. Kommunene vil ved bruk av slike bestemmelser kunne sette forbud mot bruk av vannscooter i nærmere angitte områder. Dersom kommunen ønsker å gi bestemmelser etter plan- og bygningsloven om forbud mot vannscooter, bør sjøarealet avsettes til et formål som ikke omfatter ferdsel, for eksempel naturområde i sjø, eller kombinert formål natur og friluftsliv, med forbud mot bruk av vannscooter. Områder der bestemmelsen skal gjelde kan også vises som et bestemmelsesområde på plankartet uavhengig av planformål.

En arealplan i sjø skal også vise områder som er båndlagt etter sektorlover som hensynssone 11-8 bokstav d. Dette vil blant annet omfatte områder vernet etter naturmangfoldloven, som for eksempel sjøfuglreservat.

Eksempler på bestemmelser:

Naturområde i sjø

Tidsbegrenset forbud mot ferdsel i sjø i et naturområde i sjø rundt et sjøfuglreservat. Mange kommuner ønsker å vise naturområder i sjø, utover det som er avsatt som reservat.

Vannsport (regattabane)

Området skal kunne benyttes til ro-/padleanlegg.

Det er tillatt å legge restriksjoner på ferdsel i kortere tid i forbindelse med konkurranser.

Friluftsområde (badeområde)

Området skal benyttes til bading i tilknytning til tilrettelegging av friområdet på land. Området kan avgrensnes med bøyer. Det tillates ikke fortøyning av båter eller båttrafikk innenfor områdene.

Spørsmål knyttet til plan- og bygningsloven kan rettes til fylkesmennene, se <https://www.fylkesmannen.no/Om-oss/Fylkesmennene/>

5. SJØVEISREGLENE

Sjøveisreglene er internasjonale regler som gjelder for alle som ferdes i båt. Et vesentlig element i sjøveisreglene er prinsippene for styring og seilas.

Her er en lenke til Sjøfartsdirektoratets hjemmeside som inneholder informasjon om sjøveisreglene <https://www.sjofartsdir.no/fritidsbat/regelverk-for-fritidsbat/Sjoveisreglene/>

Spørsmål knyttet til sjøveisreglene kan rettes til Sjøfartsdirektoratet, se <https://www.sjofartsdir.no/>

Vedlegg 1

Forskrift om bruk av vannscooter/motorfartøy i vann og vassdrag i X kommune

Fastsatt av X kommune dato, måned, år med hjemmel i lov 10. juni 1977 nr. 82 § 4

§ 1. Bruk av vannscooter i vann og vassdrag i kommunene/i følgende vann og vassdrag i kommunen er forbudt.

§ 2. I sjøer større enn 2 kvadratkilometer kan det i spesielle tilfeller gis dispensasjon fra forbudet.

§ 3. For områdene a, b, c og d, samt hele strekningen fra e til f, er maksimalt tillatt hastighet 5 knop.

§ 4. (Dersom det skal avgrenses mellom vassdrag og salt sjø:) Forbudet i § 1 gjelder strekningen ..... frem til .....

§ 5: Denne forskrift trer i kraft

Forskrift om fartsbegrensning i sjøen, sjøkart nr. 9 og 10, Søgne kommune, Vest-Agder.

Dato	FOR-2007-05-03-456
Publisert	II 2007 hefte 2 s 288
Ikrafttredelse	20.05.2007
Endrer	FOR-1996-08-26-872, FOR-1980-05-06-3236, FOR-1980-05-20-3237, FOR-1975-01-25-3233
Gjelder for	Søgne kommune, Vest-Agder.
Hjemmel	FOR-2003-06-19-748-§3, LOV-1984-06-08-51-§6§3
Kunngjort	03.05.2007
Journalnr	2007-0220
Korttittel	Forskrift om fartsbegrensning i sjøen, Søgne

Fastsatt av Søgne kommunestyre 22. juni 2006 med hjemmel i forskrift 19. juni 2003 nr. 748 om fartsbegrensninger i sjø, elv og innsjø § 3 første ledd, jf. lov 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann m.v. § 6 annet ledd. Stadfestet av Kystdirektoratet 3. mai 2007 med hjemmel i forskrift 19. juni 2003 nr. 748 om fartsbegrensninger i sjø, elv og innsjø § 3 første ledd.

§ 1. (fartsbegrensning)

I tidsrommet 1. mai-31. august er 5 knop høyeste tillatte hastighet innenfor 50 meter fra land, holmer og skjær som er synlige over vannflaten i Søgne kommune. Bestemmelsen her gjelder ikke i farvann hvor det er fastsatt andre bestemmelser om fartsbegrensning.

3 knop er høyeste tillatte hastighet i Lundeelven nord for en linje rettvise østvest fra posisjon N 58° 04,74', Ø 007° 47,04' i vest, til posisjon N 58° 04,74', Ø 007° 47,23' i øst.

5 knop er høyeste tillatte hastighet i følgende farvann:

- I Høllefjorden og Søgneelva så langt denne er farbar, begrenset av en rett linje fra Amfeneset (posisjon N 58° 04,26', Ø 007° 47,73') til Labholmen (posisjon N 58° 04,31', Ø 007° 48,20') og videre i en rett linje fra Labholmen gjennom sydpynnten av Saltholmen (posisjon N 58° 04,23', Ø 007° 48,76') til Aaroslandet (posisjon N 58° 04,17' Ø 007° 49,17').
- I Ny-Hellesund vest for en linje sydøst-nordvest gjennom Helløs nordøstligste punkt med posisjon N 58° 03,36', Ø 007° 50,84' til N 58° 03,40' Ø 007° 50,78', og øst for en linje rettvise nord-sør fra Kabelø (posisjon N 58° 03,10', Ø 007° 50,09') til Monsøya (posisjon N 58° 03,14', Ø 007° 50,14').

§ 2. (unntaksbestemmelse)

Forskriften gjelder ikke for

- forsvarets, politiets, tollvesenets og brannvesenets fartøyer, samt losfartøyer og ambulansefartøyer,

LOVDATA

OPPRINNELIG KUNNGJORT VERSJON

[➔ Gå til ajourført versjon](#)

Forskrift om fartsbegrensning i sjøen, sjøkart nr. 9 og 10, Søgne kommune, Vest-Agder.

Dato	FOR-2007-05-03-456
Publisert	II 2007 hefte 2 s 288
Ikrafttredelse	20.05.2007
Endrer	FOR-1996-08-26-872, FOR-1980-05-06-3236, FOR-1980-05-20-3237, FOR-1975-01-25-3233
Gjelder for	Søgne kommune, Vest-Agder.
Hjemmel	FOR-2003-06-19-748-§3, LOV-1984-06-08-51-§6§3
Kunngjort	03.05.2007
Journalnr	2007-0220
Korttittel	Forskrift om fartsbegrensning i sjøen, Søgne

Fastsatt av Søgne kommunestyre 22. juni 2006 med hjemmel i forskrift 19. juni 2003 nr. 748 om fartsbegrensninger i sjø, elv og innsjø § 3 første ledd, jf. lov 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann m.v. § 6 annet ledd. Stadfestet av Kystdirektoratet 3. mai 2007 med hjemmel i forskrift 19. juni 2003 nr. 748 om fartsbegrensninger i sjø, elv og innsjø § 3 første ledd.

§ 1. (fartsbegrensning)

I tidsrommet 1. mai-31. august er 5 knop høyeste tillatte hastighet innenfor 50 meter fra land, holmer og skjær som er synlige over vannflaten i Søgne kommune. Bestemmelsen her gjelder ikke i farvann hvor det er fastsatt andre bestemmelser om fartsbegrensning.

3 knop er høyeste tillatte hastighet i Lundeelven nord for en linje rettviseende østvest fra posisjon N 58° 04,74', Ø 007° 47,04' i vest, til posisjon N 58° 04,74', Ø 007° 47,23' i øst.

5 knop er høyeste tillatte hastighet i følgende farvann:

- I Høllefjorden og Søgneelva så langt denne er farbar, begrenset av en rett linje fra Amfeneset (posisjon N 58° 04,26', Ø 007° 47,73') til Labholmen (posisjon N 58° 04,31', Ø 007° 48,20') og videre i en rett linje fra Labholmen gjennom sydpunten av Saltholmen (posisjon N 58° 04,23', Ø 007° 48,76') til Aaroslandet (posisjon N 58° 04,17' Ø 007° 49,17').
- I Ny-Hellesund vest for en linje sydøst-nordvest gjennom Helløs nordøstligste punkt med posisjon N 58° 03,36', Ø 007° 50,84' til N 58° 03,40' Ø 007° 50,78', og øst for en linje rettviseende nord-sør fra Kabelø (posisjon N 58° 03,10', Ø 007° 50,09') til Monsøya (posisjon N 58° 03,14', Ø 007° 50,14').

§ 2. (unntaksbestemmelse)

Forskriften gjelder ikke for

- forsvarets, politiets, tollvesenets og brannvesenets fartøyer, samt losfartøyer og ambulansefartøyer,

Saksframlegg

Innstilling til høring om opphevelse av vannscooterforskriften

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
27/17	Formannskapet	15.03.2017
31/17	Kommunestyret	30.03.2017

Rådmannens forslag til vedtak:

- Søgne kommune mener at det fortsatt er behov for særskilte restriksjoner for bruk av vannscooter.
- Søgne kommuner mener regulering av vannscooterbruk må skje gjennom nasjonal og ikke kommunale forskrifter.

Saksprotokoll i Formannskapet - 15.03.2017

Behandling:

Til behandling forelå rådmannens forslag til vedtak:

- *Søgne kommune mener at det fortsatt er behov for særskilte restriksjoner for bruk av vannscooter.*
- *Søgne kommuner mener regulering av vannscooterbruk må skje gjennom nasjonal og ikke kommunale forskrifter.*

Repr. Løchen (H) fremmet forslag:

- *Søgne kommune mener at det ikke er behov for særskilte restriksjoner for bruk av vannscooter.*
- *Søgne kommune mener at man må oppheve vannscooter-forskriften og likestille vannscootere med øvrige fritidsfartøy.*

Votering

Rådmannens forslag til vedtak satt opp mot Høyres forslag. Rådmannens forslag vedtatt med 6 mot 3 (H, FRP) stemmer.

Innstilling til kommunestyret:

- **Søgne kommune mener at det fortsatt er behov for særskilte restriksjoner for bruk av vannscooter.**
- **Søgne kommuner mener regulering av vannscooterbruk må skje gjennom nasjonal og ikke kommunale forskrifter.**

Saksprotokoll i Kommunestyret - 30.03.2017

Behandling:

Til behandling forelå formannskapetets innstilling:

- *Søgne kommune mener at det fortsatt er behov for særskilte restriksjoner for bruk av vannscooter.*
- *Søgne kommuner mener regulering av vannscooterbruk må skje gjennom nasjonal og ikke kommunale forskrifter.*

Repr. Løchen (H) fremmet forslag:

- *Søgne kommune mener at det ikke er behov for særskilte restriksjoner for bruk av vannscooter.*
- *Søgne kommune mener at man må oppheve vannscooter-forskriften og likestille vannscootere med øvrige fritidsfartøy.*

Votering:

Formannskapetets innstilling satt opp mot Høyres forslag. Formannskapetets innstilling vedtatt med 15 (KRF (2-Sæther og Kleivset, AP, V, SV, SP, MDG) mot 12 (H, FRP, KRF(1-Jenssen)) stemmer.

Vedtak:

- **Søgne kommune mener at det fortsatt er behov for særskilte restriksjoner for bruk av vannscooter.**
- **Søgne kommuner mener regulering av vannscooterbruk må skje gjennom nasjonal og ikke kommunale forskrifter.**

Bakgrunn for saken:

Klima- og miljødepartementet har sendt forslag om oppheving av vannscooterforskriften på høring.

I den forbindelse vedtok formannskapet 15.02.17 at administrasjonen forelegger en sak for formannskapet og kommunestyret knyttet til opphevelsen av vannscooterforskriften.

Saksutredning:

Fram til 2013 var vannscooterkjøring forbudt i Norge. Vannscooterforskriften trådte i kraft i 2013. De sentrale bestemmelsene går i korte trekk ut på at kjøring med vannscooter ikke er tillatt nærmere enn 400 meter fra land. I forbudsbeltene er såkalt transportkjøring tillatt i saktere fart enn 5 knop og med stø kurs for å komme seg ut og forbi forbudsbeltene. Videre er all kjøring forbudt i et heldekkende belte på 400 meter fra alle verneområder.

Ved å oppheve vannscooterforskriften likestilles vannscootere med øvrige fritidsfartøy. Departementets begrunnelse for å oppheve vannscooterforskriften er at regulering bør tilpasses de lokale forholdene og at det derfor bør være kommunene som avgjør hvilke begrensninger som eventuelt skal fastsettes.

Det vil derfor være naturlig å se på to sider av denne saken:

- Bør vannscootere likestilles med andre fartøy?
- Bør eventuell regulering av vannscooterbruk foretas nasjonalt eller lokalt?

Departementet mener at det er grunn til å tro at en slik liberalisering som foreslås, vil føre til økt vannscootertrafikk og at dette sannsynligvis vil øke potensialet for konflikter mellom vannscootere og andre interesser. Høringsbrevet støtter seg til en evalueringsrapport som Vista Analyse AS utarbeidet i 2014, altså året etter at forskriften trådte i kraft. Formålet med rapporten var å vurdere hvordan forskriften fungerer opp mot miljø, sikkerhet og kontroll.

Miljø

I begrepet miljø ligger i denne sammenheng både natur og friluftsliv.

Rapporten konkluderer med at vannscooterforskriften ivaretar hensynet til natur og friluftsliv. Dette innebærer at hensynet til natur og friluftsliv i mindre grad ivaretas ved å oppheve forskriften.

Innvirkning på natur

Vannscooterkjøring innvirker på natur gjennom støy og bevegelse. Dette påvirker først og fremst fugl og akvatiske dyr. Rapporten fra Vista Analyse beskriver at kjøremønsteret for vannscootere som regel er preget av varierte hastigheter, og ved høy fart vil scooteren hoppe på vannoverflata og bølgene med såpass stor kraft at det genererer et eget støybilde som er uvanlig i akvatiske miljøer. Vannscootere karakteriseres også av brå og uforutsigbare retningsendringer i stor hastighet, samt at de kan bevege seg på grunnere vann enn andre farkoster ved høye hastigheter og komme nær bla lokaliteter med hekkende fugl. Effekter av vannscootervirksomhet på fugler vil omfatte alt fra relativt ubetydelige atferdsendringer med liten effekt, til alvorlige effekter som har betydning for fuglens overlevelse og hekkesuksess. De direkte negative effektene ved forstyrrelse beskrives som tap av tid til næringssøk, energitap, nedsatt hekkesuksess og ungeoverlevelse, samt effekter på flokker av mytende andefugl som ikke kan fly i en periode på minst 3-4 uker i myteperioden (fjærskifte)

Rapporten viser til at det er viktig å ha forbudssoner for å skjerme sårbare arter og at dagens regelverk med et heldekkende belte på 400 m ut fra land og alle verneområder ivaretar hensynet til truede og sårbare arter på en god måte. En oppheving av forskriften vil fjerne slike soner. 50- meter sonene rundt sjøfuglreservatene, som er hjemlet i annet lovverk, forblir imidlertid uendret. I Søgne er det tre slike sjøfuglreservater.

Søgne kommune opplever i likhet med resten av fylket en nedgang i totalantall hekkende sjøfugl, herunder karakterfugler som makrellterne (sterkt truet) og ærfugl, som fra 2017 ikke lenger er jaktbar på grunn av bestandsreduksjon. For nærmere beskrivelse av bestandssituasjonen for sjøfugl i Vest-Agder vises til fagrapporter (forvaltningsplan for sjøfuglreservatene i Vest-Agder fra 2015 samt rapport om sjøfugl i Vest-Agder – Helbergs naturundersøkelser 2012.)

Administrasjonen anser at oppheving av vannscooterforskriften vil ha negativ innvirkning på det biologiske mangfoldet ved at den samlede belastningen, først og fremst på allerede hardt pressede fuglearter, øker.

Innvirkning på friluftsliv

I friluftslivsbegrepet inngår opphold i og ved fritidsboliger, bading og soling, turer i nærmiljønatur, for eksempel kyststier, i tillegg til rekreasjonsmessig ferdsel og aktiviteter til vanns. Av evalueringsrapporten framgår det at kystrelatert friluftsliv er økende samtidig som bruk av motorbåt har tiltatt. Det tilrettelegges i større grad for kystnære turløyper og folk

oppholder seg oftere i/ved fritidsboliger. En konsekvens av at friluftslivet har blitt mer mangfoldig både når det gjelder motiver, målsetninger og verdier, er at motsetninger og konflikter lettere oppstår når ulike grupper ferdes i samme område. Relasjonen mellom vannscooterførere og friluftslivsutøvere på eller ved sjøen er asymmetrisk, ettersom det er vannscooterkjøringen som forstyrrer annen friluftaktivitet og i liten grad omvendt.

Særlig om støy

Evalueringsrapporten peker på mange ulike sider ved støy som hvordan støy oppfattes ulikt, hvordan samme lydbilde kan oppfattes som støy i en kontekst, men ikke i andre, etc. Mange hevder at vannscootere avgir mye støy. Vannscooterlyden er relativt ny i lydbildet i skjærgården. De fleste vil relativt lett høre forskjell på vannscooter og båt og noe av den opplevde støyen ligger kanskje her. Støymålinger viser at nye vannscootere ikke støyer mer enn enkelte andre motoriserte fartøy til sjøs. Dette kan vanskelig motsies på et saklig grunnlag. Samtidig er det nok noe enkelt å kun basere seg på desibel. Vannscootere brukes som oftest på en annen måte enn båter ved at de ofte sirkler rundt i et avgrenset område og ofte foretar korte akselerasjoner. Dette skaper en tonal sammensetning som gjør at lydbildet skiller seg markant ut fra annen motorisert trafikk på vannet. På den annen side er det ikke uvanlig at det foregår lekspreget kjøring også med motorbåt.

Konklusjonen i rapporten er at motsetninger og konflikter med friluftslivet først og fremst er knyttet til sports- og lekpreget kjøring. Med de restriksjoner som følger av forskriften, dvs at slik kjøring skal finne sted utenfor 400 meters grensen, anses regelverket generelt sett å ivareta friluftslivsinteressene.

Administrasjonen anser at opphevelse av forskriften vil øke konfliktene med friluftslivsutøvelse ved at forbudssoner fjernes, samt at det må tas høyde for at bruken av vannscootere kan bli omfattende som følge av opphevelse av forskriften.

Sikkerhet

Evalueringsrapporten konkluderer med at forskriften ikke ivaretar de sikkerhetsmessige sidene ved bruk av vannscooter godt nok. Ettersom vannscooter kun har vært tillatt siden 2013 og det ikke føres statistikk over ulykker hvor vannscooter er involvert, er kunnskapsgrunnlaget tynt. Materiale fra andre land viser at de fleste ulykker skyldes uerfarne kjørere som kjører uvørent, mister kontrollen og treffer et annet objekt.

Vista Analyse konkluderer med at risikoen for at publikum og andre aktører skal bli rammet av usikker bruk av vannscooter økte da vannscooterkjøring ble tillatt i 2013, hvilket innebærer at risikoen øker ytterligere om forbudssonene fjernes. Risikoen for badende, padlende osv. er for øvrig lavere enn risikoen for førerne selv.

På den annen side pekes det på at gjeldende forskrift innebærer en sikkerhetsrisiko ved at kjøring må skje mer enn 400 meter fra land, hvor bølgehøyden gjerne er høyere enn vannscooterens konstruksjon er konstruert for. Videre kan det oppstå farlige situasjoner dersom vannscooterens havarerer og føreren må svømme til land. Det er også et moment at vannscootere kun kan kjøre i 5 knop ved transportkjøring i forbudssoner og dermed ikke holde samme fart som trafikken for øvrig.

Administrasjonen anser at opphevelse av forskriften vil øke risikoen for ulykker hvor vannscooter er involvert. Det vil totalt sett være tryggere at vannscootere må holde seg minst 400 meter fra land enn at de kan kjøre nærmere land. I likhet med andre sjøfarende må også vannscooterførere vurdere vær, vind og bølgehøyde.

Kontroll og håndhevelse

I evalueringsrapporten konkluderes det med at regelverket er utformet slik at det ikke er mulig å håndheve og kontrollere. I stedet for å forsøke å endre forskriften til det bedre foreslår departementet å oppheve forskriften og overlate eventuell regulering til kommunene.

Det er nærliggende å trekke parallellen til forvaltning av snøscooterbruk. Myndighet etter motorferdselloven av 1977, tillå kommunene gjennom lokale forskrifter og enkelttillatelser. 10 år med denne ordningen viste at loven ikke hadde fungert etter intensjonen, særlig i forhold til ulik praktisering og at det ofte ble gitt svært liberale regler. Begrunnet med at over 300 kommunale forskrifter ga et uoversiktlig regelverk, ble det i 1987 innført nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag. Forskriften har, med enkelte mindre endringer, stått seg siden den gang.

Det fremstår derfor som uhensiktsmessig at det her foreslås å gå motsatt vei, fra stat til kommune. Dette også sett i lys av de få årene gjeldene forskrift har virket.

De mulighetene kommunen har til å regulere bruken av vannscootere er hjemlet i tre lovverk.

1. Motorferdselloven. Denne loven gjelder ikke på sjøen og er derfor lite relevant for Søgnes vedkommende.
2. Den sentrale fartsforskriften gir kommunen hjemmel til å gi lokale forskrifter med fartsgrenser. Slike forskrifter vil gjelde alle fartøy og kan ikke forskjellsbehandle vannscootere.
3. Havne- og farvannsloven gir kommunene hjemmel til å forskriftsfeste begrensninger i bruk av farvannet for å legge til rette for «god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet i samsvar med allmenne hensyn og hensynet til fiskeriene og andre næringer»

Havne- og farvannslovens formål er å sikre at farvannet er trygt og fremkommelig for fartøy og andre som bruker farvannet. Etersom departementet mener det er grunn til å tro at en oppheving av vannscooterforskriften vil føre til økt vannscootertrafikk, økt potensial for konflikt mellom vannscootere og andre interesser, samt antas å kunne medføre visse negative effekter på natur, er det naturlig å se på hvordan friluftslivs – og miljøinteressene er hensynstatt i havne- og farvannsloven.

Departementet viser til at friluftslivsinteresser og miljøhensyn er ivaretatt gjennom begrepet «allmenne hensyn» i formålsparagrafen. Dette baserer seg forarbeidene til loven som sier at miljøhensyn er omfattet av begrepet «allmenne hensyn». I høringsbrevet viser departementet til eksempler på hvordan bestemmelsen kan brukes for å forby bruk av fritidsfartøy for eksempel for å unngå fare for ulykker eller verne om områder som er særlig attraktive for friluftsliv. Det er derimot ikke vist til hvordan denne bestemmelsen kan ivareta naturverdier.

Kommunen mener at miljøhensyn ikke er godt nok ivaretatt i havne- og farvannsloven jf. blant annet formålsparagrafen. På denne bakgrunn mener administrasjonen at regulering av vannscooterbruk bør skje gjennom nasjonale og ikke kommunale forskrifter.

Rådmannens merknader:

Rådmannen har ingen merknader.

Vedlegg

- 1 Høring om oppheving av vannscooterforskriften
- 2 Utkast til forskrift om endring av forskrift av 2. november 2012 nr. 1040 om bruk av mal og godkjenning av kommunale forskrifter om orden i og bruk av fa.docx

